
[p1]

Hulp-Komiteit voor Transvaal¹

GESTICHT DOOR DEN ANTWERPSCHEN TAK VAN HET ALGEMEEN NEDERLANDSCH VERBOND

Voorzitter: Pol de Mont, Antwerpen, Ommeganckstraat 30.

Bureel: Antwerpen, Lange Bisschopstraat 8.

Antwerpen, den 30 Oktober 1899.

Zeer Eerwaarde Heer!

Lieve Dichter!

Wij komen u vragen om een dichtje,² dat gij wellicht opgeteekend zoudt hebben ter wille en ter eere van de Boeren,³ die nu moeten vechten.⁴ Alles wat wij doen is voor de Boeren.

.....

- 1 De band tussen Vlaanderen en de Boeren in Zuid-Afrika gaat terug tot de stichting van een verversingspost aan de zuidpunt van Afrika (huidige Kaapstad) door Jan van Riebeeck in 1652 in opdracht van de Verenigde Oostindische Compagnie (VOC), waar ook kolonisten uit wat nu Vlaamse streken zijn zoals Geel bijvoorbeeld, zich vestigden. Uit die kolonisatiebeweging zou later het Afrikanervolk ontstaan, een volk dat voornamelijk uit boeren bestond met een eigen cultuur en taal. In de negentiende eeuw ontstond in Vlaanderen de Eerste Boerenbeweging, vooral gedragen door Antwerpse initiatiefnemer en dichter Julius de Geyter. De beweging bleef hoofdzakelijk beperkt tot kleine flamingantische en liberale kringen en vond weinig weerklank bij het brede publiek. Na de mislukte Jameson Raid van 1895, waarbij met medeweten van de Britse autoriteiten geprobeerd werd de regering in Zuid-Afrika met geweld omver te werpen, liepen de spanningen tussen Groot-Brittannië en de Zuid-Afrikaanse Boerenrepublieken verder op. Dit mondde finaal uit in het uitbreken van de Tweede Anglo-Boerenoorlog. De inval door de Britten deed in Vlaanderen een Tweede Boerenbeweging groeien, geïnspireerd door het Algemeen-Nederlands Verbond (ANV) en het tijdschrift *Neerlandia*. De beweging werd gekenmerkt door brede volkssympathie voor de Boeren in Zuid-Afrika, door een uitgesproken anti-Britse toon en vooral door humanitaire hulpinitiatieven aan Zuid-Afrikaanse republieken, zoals het Hulp-Komiteit voor Transvaal en Oranje Vrijstaat, opgericht in oktober 1899 en nog tot 1905 werkzaam. De oprichting van dit hulpcomité was georkestreerd door Pol De Mont met als doel steun te verlenen aan de Zuid-Afrikaanse Boeren en hun slachtoffers.
- 2 De brief is van vlak voor het overlijden van Gezelle op 27/11/1899. Vermoedelijk heeft Gezelle dit gedicht niet geschreven.
- 3 Naam voor de Nederlandstalige kolonisten die zich in Zuid-Afrika vestigden en er diverse Boerenrepublieken stichtten.
- 4 De Boeren streden tegen Britse inmenging in Zuid-Afrika. Ze behaalden een overwinning in de Eerste Boerenoorlog (1880-1881), maar leden een nederlaag in de Tweede Boerenoorlog (1899-1902).

En heeft Uw Eerwaarde ook, bij geval, een stukske liggen, dat gij kunt missen, voor die menschen welke onze broeders in den bloede zijn? - Wij konden het soms laten drukken...

Wij danken u, als gij wat hebt, en teekenen

Met Hoogachting

voor het Middenbestuur

van het Uitvoerend Komiteit

Pol de Mont

voorzitter.

Aan den Eerwaarden Heer Guido Gezelle,

te Kortrijk.

Briefbeschrijving

Verzender	De Mont, Pol
Ontvanger	Gezelle, Guido
Verzendingsdatum	30/10/1899
Verzendingsplaats	Antwerpen (Antwerpen)
Annotatie	

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	1 enkel vel, 280 mm x 217 mm papier, wit papiersoort: 1 zijde beschreven; zijde 1 met adres, inkt; inkt, purper
Staat	volledig
Vormelijke bijzonderheden	papier met briefhoofd: Hulp-Komiteit voor Transvaal // Gesticht door den Antwerpschen Tak van het Algemeen Nederlandsch Verbond // Voorzitter: Pol de Mont, Antwerpen, Ommeganckstraat 30. // Bureel: Antwerpen, Lange Bisschopstraat 8.

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	7166
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.13502

Inhoud

Incipit	Wij komen u vragen om een dichtje, dat gij /wellicht/ opgeteekend
---------	---

Samenvatting	de brief is geschreven in zwarte inkt met toevoeging in purperen inkt van Pol De Mont
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	30/10/1899, Antwerpen, Pol De Mont aan Guido Gezelle
Editieur	Frederic Vandeputte; Marc Carlier (research); Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2026
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .

Citeren

Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
